

Phẩm 12: ĐOẠN CÁC KIẾN CHẤP

Lúc bấy giờ, Xá-lợi Tử bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, con cũng thích dùng trí tuệ biện tài nói ý nghĩa mà do đó các Bồ-tát được gọi là Ma-ha-tát.

Phật bảo Xá-lợi Tử:

–Tùy theo ý ông mà nói.

Xá-lợi Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, vì các Bồ-tát dùng phương tiện thiện xảo nên có thể giảng nói pháp yếu cho các hữu tình, làm cho họ đoạn trừ kiến chấp về ngã, kiến chấp về hữu tình, kiến chấp về dòng sinh mạng, kiến chấp về sự sinh khởi, kiến chấp về sự dưỡng dục, kiến chấp về sự trưởng thành, kiến chấp về chủ thể luân hồi, kiến chấp về ý sinh, kiến chấp về nho đồng, kiến chấp về sự tạo tác, kiến chấp về sự thọ nhận, kiến chấp về cái biết, kiến chấp về cái thấy. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát.

–Bạch Thế Tôn, vì các Bồ-tát dùng phương tiện thiện xảo nên có thể giảng nói pháp yếu cho các hữu tình, làm cho họ đoạn trừ kiến chấp kiến chấp thường, kiến chấp đoạn, kiến chấp hữu, kiến chấp vô. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát.

–Bạch Thế Tôn, vì các Bồ-tát dùng phương tiện thiện xảo nên có thể giảng nói pháp yếu cho các hữu tình, làm cho họ đoạn trừ kiến chấp bốn Niệm trụ cho đến kiến chấp mười tám pháp Phật bất cộng. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát. Vì các Bồ-tát dùng phương tiện thiện xảo có thể giảng nói pháp yếu cho các hữu tình, làm cho họ đoạn trừ kiến chấp đem lại sự thành tựu cho hữu tình, kiến chấp làm nghiêm tịnh cõi Phật, kiến chấp Bồ-tát, kiến chấp Như Lai, kiến chấp Bồ-đề, kiến chấp Niết-bàn, kiến chấp Chuyển pháp luân. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát.

Bạch Thế Tôn, vì các Bồ-tát dùng phương tiện thiện xảo nên có thể vì các hữu tình, dùng vô sở đắc làm phương tiện, giảng nói pháp đoạn hẳn tất cả kiến chấp. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát.

Khi ấy, Cụ thọ Thiện Hiện hỏi Xá-lợi Tử:

–Đại Bồ-tát nào có thể vì hữu tình dùng vô sở đắc làm phương tiện giảng nói pháp yếu đoạn hẳn các kiến chấp? Do nhân duyên nào có các Bồ-tát tự mình hữu sở đắc để làm phương tiện, khởi kiến chấp uẩn, kiến chấp xứ, kiến chấp giới, kiến chấp đế, kiến chấp duyên khởi, kiến chấp bốn Niệm trụ cho đến kiến chấp mười tám pháp Phật bất cộng và kiến chấp về đem lại sự thành tựu đầy đủ cho các hữu tình, kiến chấp về việc làm nghiêm tịnh cõi Phật, kiến chấp Bồ-tát, kiến chấp Như Lai, kiến chấp Bồ-đề, kiến chấp Niết-bàn, kiến chấp Chuyển pháp luân?

Xá-lợi Tử đáp:

–Đại Bồ-tát nào khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa, không có phương tiện thiện xảo, dùng hữu sở đắc làm phương tiện nên phát sinh kiến chấp uẩn cho đến kiến chấp Chuyển pháp luân, Đại Bồ-tát ấy vì không có phương tiện thiện xảo nên nhất định không thể dùng vô sở đắc làm phương tiện giảng nói pháp yếu đoạn hẳn các kiến chấp cho các hữu tình. Đại Bồ-tát nào khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa có phương tiện thiện xảo có thể vì các hữu tình dùng vô sở đắc làm phương tiện giảng nói pháp yếu đoạn hẳn các kiến chấp, Đại Bồ-tát ấy quyết định không phát sinh các kiến chấp như uẩn...

Bấy giờ, Cụ thọ Thiện Hiện bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, con cũng muốn đem trí tuệ biện tài nói ý nghĩa mà do đó các Bồ-

tát được gọi là Ma-ha-tát.

Phật bảo Thiện Hiện:

–Tùy theo ý ông mà nói.

Thiện Hiện thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Bồ-tát vì muốn chứng đắc trí Nhất thiết trí nên phát tâm Bồ-đề, tâm không gì bằng, tâm không đồng với Thanh văn, Độc giác... thì đối với tâm như vậy cũng không chấp trước. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát. Vì sao? Bạch Thế Tôn, vì tâm trí Nhất thiết trí là chân thật, vô lậu, không đọa trong ba cõi, mong cầu tâm trí Nhất thiết trí cũng là vô lậu, không đọa trong ba cõi thì đối với tâm như vậy không nên chấp trước. Vì vậy, Bồ-tát gọi là Ma-ha-tát.

Khi ấy, Xá-lợi Tử hỏi Thiện Hiện:

–Tâm không gì bằng của Đại Bồ-tát không đồng với tâm của Thanh văn, Độc giác... là như thế nào?

Thiện Hiện đáp:

–Các Đại Bồ-tát từ khi mới phát tâm không thấy có chút pháp nào có sinh, có diệt, có giảm, có tăng, có nhiễm, có tịnh. Thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, nếu không thấy có chút pháp nào có sinh, có diệt, có giảm, có tăng, có nhiễm, có tịnh thì cũng không thấy có tâm Thanh văn, tâm Độc giác, tâm Bồ-tát, tâm Như Lai. Thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, đó gọi là tâm không gì bằng của Đại Bồ-tát, không đồng với tâm của Thanh văn, Độc giác... Các Đại Bồ-tát đối với tâm như vậy cũng không chấp trước.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử hỏi Thiện Hiện:

–Đại Bồ-tát nào đối với tâm như vậy không chấp trước thì đối với tâm tất cả Thanh văn, Độc giác, phàm phu... cũng không nên chấp trước và đối với tâm sắc, thọ, tưởng, hành, thức cho đến tâm mười tám pháp Phật bất cộng cũng không nên chấp trước. Vì sao? Vì các tâm như vậy không có tánh của tâm, phải không?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Bấy giờ, Xá-lợi Tử hỏi Thiện Hiện:

–Nếu tất cả tâm không có tánh của tâm, do đó không nên chấp trước thì sắc, thọ, tưởng, hành, thức cũng không có tánh sắc, thọ, tưởng, hành, thức không nên chấp trước. Cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng không có tánh mười tám pháp Phật bất cộng không nên chấp trước?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu tâm trí Nhất thiết trí là chân thật vô lậu, không rơi vào ba cõi thì tâm của tất cả phàm phu ngu muội, Thanh văn, Độc giác... cũng phải là chân thật vô lậu không sa vào ba cõi. Vì sao? Vì các tâm như vậy, bản tánh đều không?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu tâm như vậy bản tánh là không là chân thật vô lậu, không đọa trong ba cõi thì sắc, thọ, tưởng, hành, thức cho đến mười tám pháp Phật bất cộng cũng phải là chân thật vô lậu, không sa vào ba cõi. Vì sao? Vì các pháp như vậy bản tánh đều không?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu các pháp tâm, sắc... không có tánh của tâm sắc... nên không nên chấp trước thì tất cả pháp đều phải bình đẳng, hoàn toàn không sai biệt?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu tất cả pháp không sai khác thì tại sao Như Lai nói tâm, sắc có các loại khác nhau?

Thiện Hiện đáp:

–Đây là Như Lai tùy theo thế tục mà nói chớ không phải tùy thắng nghĩa mà nói.

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu các pháp tâm, sắc của phàm phu, Thanh văn, Độc giác, Bồ-tát, Như Lai đều là vô lậu, không rơi vào ba cõi thì các phàm phu và chư Thánh, Bồ-tát, Như Lai cũng phải không sai khác?

Thiện Hiện đáp:

–Đúng vậy, đúng vậy, đúng như lời Hiền giả nói!

Xá-lợi Tử hỏi:

–Nếu các phàm Thánh, Bồ-tát, Như Lai không sai khác thì tại sao Phật nói phàm, Thánh, lớn nhỏ có các bậc khác nhau?

Thiện Hiện đáp:

–Đây cũng là Như Lai dựa vào thế tục mà nói chứ không phải dựa vào thắng nghĩa mà nói. Thừa Hiền giả Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa dùng vô sở đắc làm phương tiện nên đối với việc phát tâm Bồ-đề rộng lớn, tâm không gì bằng, tâm không cùng với Thanh văn, Độc giác không dựa vào, không chấp trước thì đối với sắc, chẳng phải sắc cho đến mười tám pháp Phật bất cộng không nắm giữ, không chấp trước. Do nghĩa này nên gọi là Ma-ha-tát.

M

Phẩm 13: SÁU PHÁP ĐẾN BỜ KIA (1)

Bấy giờ, Mãn Từ Tử bạch Phật:

–Bạch Thế Tôn, con cũng muốn đem trí tuệ biện tài nói ý nghĩa mà do đó các Đại Bồ-tát được gọi là Ma-ha-tát.

Phật bảo Mãn Từ Tử:

–Tùy theo ý ông mà nói.

Mãn Từ Tử thưa:

–Bạch Thế Tôn, các Bồ-tát vì làm lợi cho khắp tất cả hữu tình nên mặc áo giáp công đức lớn, phát tâm hướng đến Đại thừa. Vì nương vào Đại thừa nên gọi là Ma-ha-tát.

Bấy giờ, Xá-lợi Tử hỏi Mãn Từ Tử:

–Thế nào là Đại Bồ-tát vì làm lợi khắp tất cả hữu tình nên mặc áo giáp công đức lớn?

Mãn Từ Tử đáp:

–Thừa Hiền giả Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát khi tu hành Bồ thí ba-la-mật-đa, không

vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình mà tu hành. Các Đại Bồ-tát khi tu hành Tịnh giới ba-la-mật-đa không vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình mà tu hành. Các Đại Bồ-tát khi tu hành An nhẫn ba-la-mật-đa không vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình mà tu hành. Các Đại Bồ-tát khi tu hành Tinh tấn ba-la-mật-đa không vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình mà tu hành. Các Đại Bồ-tát khi tu hành Tĩnh lự ba-la-mật-đa không vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình mà tu hành. Các Đại Bồ-tát khi tu hành Bát-nhã ba-la-mật-đa không vì lợi lạc cho phần nhỏ chúng hữu tình mà tu hành, chỉ vì lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình tu hành.

–Thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, đó là Đại Bồ-tát vì làm lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình nên mặc áo giáp công đức lớn.

Lại nữa thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát mặc áo giáp công đức lớn làm lợi lạc cho các hữu tình không vì giới hạn, không nghĩ như vậy: “Tôi sẽ cứu giúp chúng hữu tình ấy làm cho họ vào cõi Vô dư Niết-bàn, không làm cho chúng hữu tình kia vào được. Tôi sẽ cứu giúp chúng hữu tình này làm cho an trụ quả vị Giác ngộ cao tột, hoặc không làm cho chúng hữu tình kia an trụ được.” Nhưng các Đại Bồ-tát cứu giúp khắp tất cả hữu tình làm cho họ vào cõi Vô dư Niết-bàn và an trụ quả vị Giác ngộ cao tột.”

–Thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, đó là Đại Bồ-tát vì làm lợi lạc khắp tất cả hữu tình nên mặc áo giáp công đức lớn.

Lại nữa thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, các Đại Bồ-tát nghĩ như vậy: “Tôi sẽ tự mình viên mãn Bồ thí ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn Bồ thí ba-la-mật-đa. Tôi sẽ tự mình viên mãn Tịnh giới ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn Tịnh giới ba-la-mật-đa. Tôi sẽ tự mình viên mãn An nhẫn ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn An nhẫn ba-la-mật-đa. Tôi sẽ tự mình viên mãn Tinh tấn ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn Tinh tấn ba-la-mật-đa. Tôi sẽ tự mình viên mãn Tĩnh lự ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn Tĩnh lự ba-la-mật-đa. Tôi sẽ tự mình viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa, cũng làm cho tất cả hữu tình viên mãn Bát-nhã ba-la-mật-đa.” Các Đại Bồ-tát nghĩ như vậy: “Tôi sẽ tự mình nương vào sáu pháp Ba-la-mật-đa như vậy, an trụ pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh, tu hành bốn Niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng, cũng làm cho tất cả hữu tình nương vào sáu pháp Ba-la-mật-đa này, an trụ pháp không bên trong cho đến pháp không không tánh tự tánh, tu hành bốn Niệm trụ cho đến mười tám pháp Phật bất cộng.” Các Đại Bồ-tát nghĩ như vậy: “Tôi sẽ tự mình nương vào sáu pháp Ba-la-mật-đa như vậy mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột, vào cõi Vô dư y Niết-bàn, cũng làm cho tất cả hữu tình nương vào sáu pháp Ba-la-mật-đa mau chứng quả vị Giác ngộ cao tột vào cõi Vô dư y Niết-bàn.

Thưa Hiền giả Xá-lợi Tử, đó là Đại Bồ-tát vì làm lợi lạc cho khắp tất cả hữu tình nên mặc áo giáp công đức lớn.

